

3. Ярошко М. Види сівалок і посівних сошників. *Сучасні аграрні технології*. 2013. Травень. С. 58-62.
4. Машины и лабораторное оборудование для селекционных работ в растениеводстве. В.П.Сытник, Я.С.Гуков, В.П.Горобей [и др.] ; под ред. В. М. Дринчи. Воронеж : НПО «МОДЭК», 2010. 432 с.
5. Сисолін П. Забезпечення оптимальних норм висіву зернових культур за рахунок підвищення якості загортання насіння. *Техніко-технологічні аспекти розвитку та випробування нової техніки і технологій для сільського господарства України : зб. наук. праць УкрНДІПВТ*. 2003. Вип. 6 (20). Кн. 1. С. 68-72.
6. Горобей В. П. Определение жесткости пружины комбинированного двухдискового анкерного сошника. *Механизация и электрификация сельского хозяйства*. 2015. № 4. С. 7-9.
7. Горобей В.П. Сошниковый узел с зубчатым разрезающим диском. *Техника в сельском хозяйстве*. 2014. №4. С.6-8.
8. Пат. 107439 Україна, МПК А 01 С 7/00 Сівалка навісна селекційна касетна СНСК-6 / В.П. Горобей, М.А. Литвиненко, В.М. Булгаков [та інш.] ; заявник і патентовласник В.П. Горобей - №а201405420; заявл. 21.05.14; опубл. 25.12.14, Бюл. № 24.
9. Горобей В.П. Патент 107775 Україна, МПК А 01 С 7/00 Сівалка навісна селекційно-насінницька СНС-16АП ; заявник і патентовласник В.П. Горобей. № а201405418; заявл.21.05.14; опубл. 10.02.15, Бюл. № 3.

Грабовський Микола

к.с.-г.н., доцент, завідувач кафедри
Білоцерківський національний аграрний університет
Біла Церква, Україна

ВПЛИВ МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРГО ЦУКРОВОГО

Сорго цукрове – унікальна за своїми біологічними особливостями і господарським використанням рослина. До основних переваг цієї культури відноситься посухостійкість і жаростійкість та висока кормова цінність [1]. Серед сільськогосподарських культур сорго цукрове займає важливе місце для використання його на корм тваринам, птиці, ставковій рибі та в переробній промисловості для виробництва крохмалю і круп [2]. В країнах, що розвиваються це основна харчова культура, яку використовують в їжу в вигляді крупи, борошна та хліба. У розвинених країнах сорго – це також сировина для виробництва біоетанолу. Сорго може забезпечити силосом тваринництво в тих регіонах, де кукурудза не спроможна з ним конкурувати. Зокрема, в зоні Степу за врожаєм зеленої маси сорго перевищує кукурудзу на 22–35 % [3].

Характерною особливістю культури є здатність призупиняти свій ріст в несприятливих умовах, а при випаданні опадів у вигляді дощу або зниженні температури відновлювати свій життєвий цикл [4]. Продуктивність сорго в значній мірі залежить від погодних умов (температура і вологість повітря, опади і їх кількість, швидкість вітру, сонячна активність і т.д.) [5].

Метою досліджень було вивчення продуктивності сорго цукрового залежно від гідротермічних умов вегетаційного періоду.

Польові досліді проводили протягом 2012-2016 рр. в умовах Навчально-виробничого центру Білоцерківського національного аграрного університету, який розміщений в Центральному Лісостепу України.

Ґрунт дослідної ділянки – чорнозем типовий вилугуваний, середньоглибокий, малогумусний на карбонатному лесі.

Вивчали сорт сорго цукрового Силосне 42 і гібрид Довіста, що виведені в Інституті зернових культур НААН України. Повторюваність дослідів – триразова. Площа ділянки – 19,6 м², облікової – 9,8 м². Агротехніка в дослідях відповідала загальноприйнятій для центрального Лісостепу України.

Методичною основою експериментальних досліджень були “Методика проведення дослідів з кормовиробництва” [6]. Гідротермічний коефіцієнт (ГТК) розраховували по методиці Г. Т. Селянинова [7]. Облік урожайності з облікових ділянок проводили шляхом зважування зеленої маси з кожної ділянки з наступним перерахунком її на гектар.

Аналіз температурного режиму 2015 р. показує, що температура перевищувала середньобогаторічні показники майже протягом всього періоду вегетації сорго а ГТК в окремі місяці становив 0,25–0,37. Значне зменшення кількості опадів в липні та серпні, в критичний період розвитку рослин, вкрай негативно позначилося на рівні врожайності культури в цей рік.

Достатньо забезпеченими вологою були 2013, 2014 та 2016 рр., коли опади випадали в межах або вище на 23,6–58,9% норми, особливо на початку вегетації, середньомісячна температура повітря становила 14,4–21,2 °С, тобто наближалась до середньобогаторічної. В роки досліджень найбільших критичними для сорго цукрового були липень і серпень, коли температура повітря була вищою за норму на 1,2–2,1 °С, що разом з недостатньою кількістю опадів, негативно впливало на ріст, розвиток та продуктивність культури. Значення ГТК в ці місяці, в середньому за роки досліджень, становило 0,94 і 0,76.

За роки досліджень найбільш високопродуктивними посіви сорго були в 2013, 2014 та 2016 рр. Врожайність зеленої маси у сорту Силосне 42 становила 71,0–78,4 т/га, а у гібриду Довіста – 79,8–89,0 т/га за ГТК вегетаційного періоду 1,54–1,86. У 2015 р. врожайність зеленої маси становила 45,3 і 50,2 т/га, за значення ГТК вегетаційного періоду – 0,57. Аналогічну закономірність відмічено і в 2012 р., хоча ГТК в цей рік становив 1,04 та урожайність зеленої маси була на рівні 64,3 і 73,1 т/га, відповідно у сорту та гібриду.

Таким чином, узагальнюючи погодні умови за роки досліджень слід відмітити, що відхилення ряду показників (температури, кількість опадів) від середньобогаторічних значень наближалися в окремі роки до екстремальних (2015 р.). ГТК коливався в діапазоні від 0,57 до 1,86 за середньобогаторічного значення на рівні 1,30. В цілому, роки проведення досліджень, слід віднести до типових за всіма

метеорологічними показниками для даного регіону, а саме до чітко вираженої зони нестійкого зволоження.

Список використаних джерел

1. Рудник-Іващенко О. І., Сторожик Л. І. Стан і перспективи соргових культур в Україні. *Вісник ЦНЗ АПВ Харківської області*. 2011. Вип. 10. С. 198-206.
2. Метлина Г. В., Горпиниченко С. И., Ковтунова Н. А., Васильченко С. А. Агроэнергетическая эффективность возделывания новых сортов и гибридов сорго сахарного. *Политематический сетевой электронный научный журнал Кубанского государственного аграрного университета*. 2015. №114. С. 288-297.
3. Большаков А. З. Сорго в ЦЧР. Ростиздат, 2008. 80 с.
4. Ковальчук В. П., Григоренко И. О., Костенко О. І. Цукрове сорго – цукровмісна сировина та потенційне джерело енергії. *Цукрові буряки*. 2009. № 6. С. 6-7.
5. Ковтунова Н. А., Ермолина Г. М., Шишова Е. А. Влияние метеорологических условий на основные хозяйственно-ценные признаки сорго сахарного. *Зерновое хозяйство России*. 2013. Т. 25. №1. С.31-34.
6. Методика проведення дослідів з кормовиробництва ; під ред. А. О. Бабича. Вінниця, 1994. 87 с.
7. Селянинов Г. Т. О сельскохозяйственной оценке климатов. *Труды по с.-х. метеорологии*. Москва ; Ленинград : Сельхозиздат, 1928. Т. 20. С. 165-177.

Дідух Олег
аспірант

Науковий керівник : д.е.н., професор Чикуркова А.Д.
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

СУЧАСНІ АГРОТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ, ОВОЧІВНИЦТВІ ТА САДІВНИЦТВІ. ПОКРАЩЕННЯ КЕРУВАННЯ БІЗНЕСОМ ЗАВДЯКИ ІТ-ТЕХНОЛОГІЯМ

Ядром сучасного підприємства має стати ІТ-система, яка інтегрує всі бізнес-процеси й оперативно показує керівникові реальний результат [1].

Датчики, дрони, аналізатори, GPS- навігація, супутниковий моніторинг - усе це вже стало реальністю українського агросектору, і, якщо ще кілька років тому українські агрокомпанії впроваджували ІТ-технології, щоб візуалізувати місце перебування техніки, то нині все більше власників хочуть мати цілісну систему керування агропідприємством.

ІТ- культура компанії (навіть якщо вона продає велосипеди) на сьогодні є однією з головних конкурентних переваг у будь-якому секторі. І це відчувається не лише в